

T.C. M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 6782
Tarih : 29.04.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“28 Nisan Gününün İş Cinayetlerinde Yaşamını Yitirenler İçin Anma ve Yas Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi” gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur. 29.04.2020

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Grup Başkanvekili

Sürt Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
TaH Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	
Esas Komisyon	İçişleri	
Tarih :	30 Nisan 2020	Esas No: 2/2863

TBMM
KANUNLAR VE KARARLAR BSK.LIGI
29 Nisan 2020
Nahit

TBMM
GELEN EVRAK
29 Nisan 2020
No: 648204
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) 2001 yılında 28 Nisan'ı "Dünya Çalışma ve Güvenliği ve Sağlığı Günü" ilan etmiş; 30'dan fazla ülkede 28 Nisan'ın "İş Cinayetlerinde Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü" olarak kabul edilmiştir.

Türkiye'de de İş kazaları ve iş cinayetleri ülke gündeminin en ciddi ve neticeleri itibariyle en can alıcı sorun alanlarından birisi haline gelmiştir. Hiçbir denetimin söz konusu olmadığı işyerlerinde işverenlerin cezai sorumluluklarının da olmayışı iş cinayetlerinde artışın önemli kriterleri arasındadır. İşverenlerin hiçbir yaptırıma maruz kalmayışı işyerlerinde gereken önlemlerin alınmamasının da yolunu açmış ve bu durum neredeyse kanıksanma noktasına gelmiştir. Yasaların giderek işveren lehine uygulanması ile işçilerin can kayıpları ciddi boyutlara varmıştır.

TMMOB'a bağlı Makine Mühendisleri Odası'nın düzenlediği VII. Ulusal İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kongresi" sonuç bildirgesinde Türkiye'nin iş cinayetlerinde Avrupa'da birinci, dünyada ise üçüncü sırada geldiği ifade edilmiştir. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin tespit ettiği verilere göre 2012 yılında 876, 2013 yılında 1.235'ten fazla işçi çalışırken yaşamını yitirmiştir. 2014 yılında önlenebilir sebeplere rağmen -en az- 1736 işçi yaşamını yitirirken, 2020 yılının Mart ayında 14'ü Koronavirüs nedeniyle olmak üzere en az 113 işçi hayatını kaybetmiştir.

Ekonomik krizin derinleştiği son günlerde iş cinayetlerinde de ciddi bir artış gözlenmektedir. Koronavirüs salgını nedeniyle evde kal çağrıları işçileri teğet geçmekte, üretimin devamı uğruna canlarını yitirmektedirler. İşverenlerin almadığı önlemler nedeniyle gerçekleşen iş cinayetlerine bir de koronavirüs salgını etki etmektedir. Oysa sosyal devlet ilkesi gereği, işsizlik fonunda biriken mevduatların işçilere aktarılması ve işçilerin sağlık açısından kritik zamanlarda evde kalmaları sağlanmalıydı. Fakat tersi olmuş, işçilerin yaşamları ekonomik krizin etkileri azalsın diye feda edilmiştir.

Kuşkusuz birçok iş kazası incelendiği vakit, gerekli önlemlerin alınmadığı, işçilerin sağlıksız ve güvenli koşullarda çalıştırıldığı görülmektedir. Ancak buna rağmen sorumlular; ceza mahkemelerinde taksirle adam öldürme yahut taksirle yaralama suçları ile yargılanmakta ve hatta çoğu kez mağdurun şikâyetini uygulanan baskı neticesinde geri alması üzerine haklarında yargılama dahi yapılmamaktadır. Hal böyle olunca meydana gelen iş cinayetlerinin sorumlularının ihmali fiilleri meşruluk kazanmakta, işveren ve işverenle birlikte hareket edenler şirket menfaatini insan yaşamından üstün tutarak gerekli önlemleri almamayı hak bilmektedirler. İş kazalarının meydana gelmesinde yüksek risk barındıran işyerleri ve iş kollarında ölüm yahut yaralama vakalarının gerçekleşmesi öngörülebilir olup işyerinde iş sağlığı ve

güvenliği için gerekli önlemleri almayan, işçiye iş sağlığı ve eğitimi vermeyen işverenin doğabilecek iş kazalarında ihmali davranışından ötürü önemli oranda sorumlu olduğu kabul edilmemekte, buna ilişkin çalışmalar yürütölmemektedir. Giderek artan ölümler ise ivedi tedbirlerin hayata geçirilmesi zorunluluğunu dayatmaktadır. Bu nedenle 28 Nisan Günü, iş cinayetlerinde yaşamını yitirenler için anma ve yas günü ilan edilerek bu ölümcöl meseleye dair toplumsal farkındalık oluşturulmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1-) İş cinayetleri ülkenin en can alıcı sorunlarının başında gelmekteyse de bu cinayetleri durdurma noktasında bir gelişme kaydedilmemiştir. Bu kanun teklifi ile iş cinayetlerinin görünür kılınması, hayata etkileri ve çözüm önerilerinin hayata geçirilmesi sağlanmak istenmektedir. Alınmayan tedbirlerin ve uygulanmayan yaptırımların neden olduğu iş cinayetlerinin anılması ve mağdurların taleplerinin dinlenmesi amacı ile iş bu kanun teklifi düzenlenmiştir.

MADDE 2-) Yürürlük maddesidir.

MADDE 3-) Yürütme maddesidir.

28 NİSAN GÜNÜNÜN İŞ CİNAYETLERİNDE YAŞAMINI YİTİRENLER İÇİN ANMA VE YAS GÜNÜ İLAN EDİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1-) Her yılın 28 Nisan Günü; *“28 Nisan Günü’nün İş Cinayetlerinde Yaşamını Yitirenler İçin Anma ve Yas Günü”*dür. Bu çerçevede 28 Nisan gününü içerisine alan hafta boyunca ilgili Bakanlıklar, Meslek Odaları, Sivil Toplum Kuruluşları ile yakınlarını iş cinayetlerinde yitirenlerin bir araya gelecekleri, iş cinayetlerinin yarattığı etkilere dönük anma ve farkındalık etkinlikleri düzenlenir. Bu etkinlikler çerçevesinde işçilerin maruz kaldıkları sorunlara, iş kazalarına, düşük ücretlere, çocuk işçilere, meslek hastalıklarının getirdiği mağduriyetlere ve iş cinayetlerinin durdurulmasına yönelik farkındalığın sağlanmasına ve artırılmasına dönük faaliyetler yürütülür.

MADDE 2-) Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3-) Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.